

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de două ori 24 fil., — de trei ori 30 fil.,
rândul cu litere garmond.

Rusia.

(b.) Aparența înșală. Și cum și în viața indivizilor întâlnim figuri vi-guroase la aparență, despre cari o veste neașteptată ne anunță năpraznica lor moarte, așa și puternicia statelor e uneori numai la aparență. Colosul dela nord s'a dovedit cu prisosință de colos cu membre de lut. Și chiar succesele Rusiei la începutul acestui războiu, noi deja atunci le-am atribuit în prima linie mai mult unui sistem de spionajiu pregătit timp îndelungat înainte de campanie, decât destoiniciei militare a conducătorilor armatei ruse. Căci Rusia n'a fost niciodată, și nu este cum se vede ceea ce s'a crezut: puterea invincibilă de pe continent. Ceice au ținut-o de invincibilă și-au întemeiat ipoteza pe o falsă presupunție: pe inepuisabilele forțe ale Rusiei.

În punctul acesta unul din cei mai competenți oameni ai elitei intelectuale din România, profesorul universității din Iași, dl *Constantin Stere*, care a avut prilej se cunoască Rusia până în măruntaiele ei siberiane, ne lămurește pe deplin. Dl *Stere* susține anume, că deși Rusia singură are o populațiune de 170 milioane, față cu puterile centrale, cari la un loc au cel mult 120 milioane, cu toate acestea Rusia nu poate da un material militar de oameni mai mare decât 7 la sută din populațiunea ei, pe când Germania și Austro-Ungaria în mediu pot se concheme la arme până la 15% din populația țărilor lor. Va se zică, pe când Germania și Austro-Ungaria pot pune pe teren de luptă circa 18 milioane, Rusia rămâne înapoia lor cu 6 milioane, putând da un efectiv de maxim 12 milioane. Aceasta cu toate că sporul nașterilor în Rusia e neasemenat mai mare decât în Europa centrală, în schimb însă și mortalitatea copiilor întrece enorm pe cea din Germania și Austro-Ungaria. Iar bolile și infirmitățile între cei ce sunt în etatea recrutabilă grasează îngrozitor, din cauza condițiilor rele igienice în cari s'a găsește peste tot covârșitoarea majoritate săracă a poporului rusesc.

Aceasta explică și comunicarea făcută de mareșalul Hindenburg mai recent, că deși materialul rusesc încă nu este epuizat, *moralul trupelor și rezervele* este atât de decadent, încât prizonierii ruși mulțumesc Germanilor și Austro-Ungarilor cu lacrimi în ochi, când ajung în captivitatea noastră, care pentru ei este o scăpare de chinuri și nevoi.

Că Rusia cu toată mărimea ei s'a dovedit slabă, foarte mult mai slabă decât era ținută, nu numai de amicii ei, ci de toată lumea, dovedește, că nu cantitatea, ci calitatea unui popor îi determină atât rezistența fizică, cât și menținerea nivelului moral la măsurarea forțelor într'un războiu. Dar după scrutăriile statistice ale profesorului Stere dovedește chiar și aceea, că un popor calitativ supe-

rior în cultură își sporește și numărul forțelor de apărare față de inamicii sei, fie aceștia cât de mulți, și ca masă covârșitori.

Acest războiu a dovedit evident, că Rusia nu este nici invincibilă și nici inepuisabilă. Și aceasta ajunge, ca pericolul moscovit, puvoiu, sau tăvălugul rus, de care avea Europa zilelor noastre atâta oroare înaintea izbucnirii răfuierei mondiale, se fie considerat ca neexistent. El a existat numai în imaginea, excitată prin imponderabilele deducțiuni, cari în momentul în care realitatea le-a pus la cântarul vremii, s'au dovedit ca atâtea lucruri din lume de o sinamăgire, în loc de a fi un real pericol.

Adevărat, că mult sânge a costat, ca să se poată ajunge la această realitate. Dar când ne gândim, că nici un fel de prefacere mare în gândirea omenească nu s'a putut realiza fără sacrificii, trebuie se avem conșo-lația, că adevărul triumfează greu și rar, dar tocmai prin aceasta și succesele și binefacerile lui pentru toată lumea sunt chiezășuite pe un lung timp înainte, și că pacea între popoare și bunăvoirea între ele a venit întotdeauna numai pe urma izbândei adevărului!

Pedeapsă dreaptă.

Soartea Sârbiei e acum sigilată. Are se dispară de pe harta Europei, ca stat independent sârbesc, și are să fie împărțită între Austro-Ungaria și Bulgaria. E o pedeapsă aspră aceasta pentru poporul sârbesc, al cărui eroism e recunoscut din toate părțile, dar e o pedeapsă dreaptă și bine meritată. Desastrul și'l poate mulțumi conducătorilor sei, cari s'au încrezut prea mult în Rusia, în atotputernicia ei, și erau ca siguri, că monarhia noastră austro-ungară va fi descompusă și o mare parte a ei va trece la Sârbia, pentru a da naștere Sârbiei-mari. Lucrurile au eșit însă altcum: Sârbia dispare și cu ea dispare întreaga influență rusască din Balcani, iar Bulgaria și Austro-Ungaria, statele atât de dușmănite de Rusia și de Sârbia, ies mărite și întărite. La conșoțiile acestea ajunge ziarul «*Moldova*» din București într'un articol apărut într'un număr mai recent, în care se spun următoarele:

«Un lucru este sigur: Sârbia de fapt a încetat de a mai exista ca stat european și nimenea n'ar putea spune cu siguranță, dacă va mai reînvia cândva și cum se va produce această minune.

Cari sunt cauzele acestei grozave nenorociri? Cele mai însemnate dintre ele sunt următoarele: situația geografică și greșelile politice ale pă-tureii conducătoare.

Sârbia face parte din basenul mijlociu al Dunărei și prin urmare este o continuare a Austro-Ungariei. Este deci o minune, că ea s'a putut constitui în stat independent și a reușit de a se menține astfel mai bine

de un secol. În acelaș timp Sârbia se găsește pe drumul Germanilor, cătră mările din sud-vestul Europei, unde aveau de apărut mari interese politice și economice. Pentru ca să-și poată păstra ființa de stat, Sârbia trebuia să trăiască în strânse raporturi de prietenie cu Austro-Ungaria și Germania, căci ea nu avea posibilitatea de a împiedica expansiunea Germanilor către Orient. În loc se procedeze astfel, ea s'a încumetat de a bara drumul Germanilor și atunci puterile centrale s'au văzut nevoite de a sfărâma piedica ce le stătea în cale.

Conducătorii Sârbiei și-au dat perfect de bine seamă de situația delicată a țării lor, de aceea multă vreme au căutat să trăiască în bune relațiuni cu Austro-Ungaria. Ba încă sub ultimii Obrenovici Sârbia ajunsese să stabilească adevărate raporturi economice prietenești cu monarhia habzburgică. Această împrejurare a determinat Rusia, ca să întrebunțeze toate mijloacele pentru a o smulge din brațele Austro-Ungariei.

Oribila crimă dela conacul din Belgrad a înlăturat pe Obrenovici din fruntea statului, iar Petru Carageorghievici, șeful asasinilor, s'a urcat pe tron. De aici înainte Sârbia intră cu totul în apele politice rusești și caută a-și manifesta dușmănia față de puterile centrale pe toate căile. Conducătorii Sârbiei încep a crede, că ei vor putea mări țara lor pe socoteala Austro-Ungariei, căci Rusia era considerată ca atotputernică, pe când monarhia habzburgică — un stat în descompunere! Colosul moscovit era prea departe și nu putea să fie periculos pentru Sârbia. În schimb însă ea avea credința, că cu ajutorul Rusiei va putea să învingă Austro-Ungaria și astfel să-și realizeze idealul său național.

Iată credințele deșarte, pe cari se bazau conducătorii statului sârbesc în politica lor externă. De aceea nu trebuie să ne mirăm, că au dus țara la perire. Ei au pus existența și viitorul patriei lor pe o singură carte: ori dispare Austro-Ungaria și se creează o Sârbie-Mare, ori pierie Sârbia. Norocul a favorizat pe cea dintâi și a provocat nenorocirea celei din urmă.

Dar cum se explică faptul, că pătura conducătoare din Sârbia n'a văzut eroarea ei măcar în ultimul moment? În adevăr, la începutul războiului, căpeteniile Sârbilor puteau să împărțasească credința generală, că Rusia este atotputernică și Austro-Ungaria va fi zdrobită; dar după dezastrul muscălesc din Galiția, Polonia și Curlanda, după rușinosul eșec dela Dardanele și sfărâmarea tuturor ofensivelor franco-engleze din vara trecută, trebuiau să vadă greșala comisă și să caute a salva cel puțin independența țării lor. Din nenorocire pentru dânsii ei n'au crezut nici un moment în biruința Germanilor, ei și-au închipuit, că muscalii execută o retragere strategică din cele mai glorioase (?!), că Dardanelele vor cădea și în cele din urmă tot Nemții vor fi bătui!

Poporul sârbesc, ignorant și primitiv, era amăgit cu știri mincinoase, în cari se vorbea numai despre victorii muscălești și franțuzești. Toți deci au crezut și cred poate și astăzi, că aliații lor vor eși biruitori și vor alerga în ajutorul Sârbiei. Iată cum se explică încăpăținarea Sârbilor de a lupta până la cel din urmă soldat!

Din toate acestea se vede, că Sârbia expiază astăzi păcatele conducătorilor ei. Aceștia s'au pus în slujba Muscalilor și în acelaș timp înspăimântau lumea cu crimele lor, căci dânsii nu s'au mulțumit cu asasinarea prinților naționali, ci sau apucat de ucis și prinții altor popoare!.. Asasinarea arhiducelui Francisc Ferdinand a fost o crimă monstruoasă, pentru că moștenitorul Austro-Ungariei era speranța tuturor popoarelor din monarhie: cu deosebire Români și Croații așteptau dela dânsul îndreptarea situației lor.

Moartea arhiducelui austriac și a soției sale a dat naștere celui mai îngrozitor măcel mondial, în care au pierit milioane de bărbați tineri, s'au pierdut averi colosale și s'a nimicit o întreagă civilizație. Autorii acestei crime îngrozitoare trebuiau deci să fie pedepsiți și ei și-au luat răsplata cuvenită. Este drept, că prin ultimele lor acte de eroism au șters turpitudinea crimelor săvârșite: totuși *pedeapsa este dreaptă și binemeritată!*»

Prăznuirea zilei marelui Andreiu.

Luni, în 30 Noemvrie st. v., societatea de lectură «*Andrei Șaguna*, secția teologică», a ținut la orele 11 a. m. în sala cea mare a seminarului «*Andreian*» o ședință publică în amintirea fericitului mitropolit Șaguna. A fost o ședință aranjată fără șgomot, fără invitări speciale, și elevii seminarului și în aceste zile grele și-au văzut realizate așteptările și aprețiate năzuințele, pentru că deși au lipsit invitările, prezența publicului nostru sibiian le-a putut oferi mângâiere în suflet, văzând că și publicul nostru din proprie atragere participă la prăznuirea zilei acelu mare mitropolit, care la anul 1909 a fost comemorat de toată românimea.

Omit trecerea în revistă a publicului participant și e destul în privința aceasta să ne mărginim la constatarea, de peste 30 de ani dovedită, că și la ședința aceasta a participat publicul nostru cel mai ales din Sibiiu și ni s'a dat ocazie să vedem venind cu drag la ședință și persoane din afară, cari având afaceri pe la Sibiiu, n'au pregetat a participa.

Această ședință a elevilor din secția teologică nu s'a ținut din obișnuință, ci din sfântă datorință față de marele Andreiu. Așa ne-a spus abilitul vice-prezident al societății în discursul său avântat. Ne-a spus dl Z. Stanciu, că ședința aceasta nu e numai un act de recunoștință față de marele bărbat, a cărui memorie se prăznuiește, ci e un prilej pentru a ne înzestra cu îndemnuri la fapte mari, călăuziți de faptele și ideile marelui Andreiu.

Și de fapt s'a putut convinge publicul asistent, că astfel de prilejuri sunt cele mai potrivite, pentru ca viitorii apostoli ai neamului să se avânte în elan puternic spre o activitate prodigioasă în favorul neamului. Insaș calitatea prestațiunilor dovedite de membrii societății cu acest prilej arată cu satisfacție, că la seminarul «*Andreian*» se pregătesc mucenici adevărați

pentru luminarea satelor noastre. Primul punct din program: «Iarna», compoziție pentru cor de bărbai de C. Porumbescu, a fost executat cu multă siguranță și precizie de corul societății, condus de dl profesor T. Popovici. Partia de solo a fost executată de clericul V. Olariu, care posedă o voce atrăgătoare de tenor.

Discursul deja amintit al viceprezidentului Z. Stanciu ne-a înfățișat pe nemuritorul Șaguna în oglinda întregii sale activități, care l-a făcut nemuritor. A plăcut mult publicului duetul de violină de I. Pleyel, prin care dnii N. Colan și I. Gherghel s'au afirmat ca foarte dibaci violiniști și aptitudinile ce le-au dovedit ne sugerează posibilitatea înființării unei orchestre bine organizate în sinul societății.

A urmat apoi disertația bine compusă a d-lui N. Tolu, cleric a II. despre «Stările culturale dela noi la începutul veacului al XIX-lea», care din mormintele apostolilor și mucenicilor incununați cu aureola muncii pentru neam, ne-a evocat mai ales pe acei luminători de cărări ale pribegiilor noastre seculare, cari s'au devotat cu trup cu suflet din straja dimineții până în noapte pentru făurirea unui noroc mai bun pe seama neamului românesc. După o privire retrospectivă asupra trecutului politic al epocii despre care tractează dl disertant, se ocupă în special de acei bărbai mari, cari au desfășurat mai întâi stindardul redesteptării noastre naționale: Clain, Șincai, Maior și Gh. Lazăr. Clain e între toți mai puțin științific, și începe cercetările sale cu istoria Troiei. Șincai și Petru Maior au vorbe mai tari, mai convinge, dovadă e P. Maior, care de exemplu nu admite că în vinele noastre ar curge și sânge dacic, căci neamul nostru e exclusivist în privința mestecării cu alte neamuri prin intermedierea căsătoriei. Intre toți numai Șincai se ocupă cu istoria tuturor Românilor. Șincai, Clain și Maior erau preocupați de ideile împăratului Iosif al II-lea, iar părerile lor religioase au sprâjinit numai ideea națională. Șincai a fost aproape interconfesional, iar despre Petru Maior se știe cum a combătut pretinsa «nesmântnicie» a papei.

Mai tratează disertația și despre punerea bazei unei literaturi, care e scrisă pentru întreg neamul românesc, desvoltă pe scurt apostolatul lui Gh. Lazăr, și spune pe scurt și mișcarea culturală din Bănat, amintind de călugărul Dimitrie Țichindeal, cu zicala însemnată: «Minte, mărită nație românească...»

Disertația a produs vii mulțumiri, dar despre episcopul Vasile Moga conține o aplecare puțin favorabilă, că adecă era bun numai de a fi preot la sate. În privința aceasta noi tinării e bine să lăsăm istoriei cuvântul, îndeosebi și pentru faptul, că mâinile lui Vasile Moga erau legate prin cele 15 puncte draconice, despre cari nu s'a făcut mențiune în disertația de altcum succasă.

A urmat declamarea poeziei «Cântec barbar» a lui Gh. Coșbuc, din partea clericului I. Orășteanu, care dispune de incontestabile însușiri declamatorice. Programul s'a încheiat prin executarea punctului de cor: Vivandiera, a măiestrului Dima și a produs vie însuflețire în cei prezenți.

După terminarea programului, P. C. Sa Dl Dr. I. Pușcariu, arhimandrit și vicar arhiepiscopesc, în numele publicului mulțamește membrilor societății în avântate cuvinte pentru prestațiunile ce le-au manifestat ca pe o pildă vie, că de pe acum se deprind și îndeletnicesc cu acele

lucruri, de cari vor îndeplini în viață. Esprimă și complăcerea părintească a înalt Preasfințitului nostru arhiepiscop și mitropolit Ioan Meșianu, scoțând la iveală că Ex. Sa, părintele nostru mitropolit an de an participa la astfel de ședințe ale societății și cu drag adresa elevilor seminariali părințele și preafintele sale poave, dar de astădată din motive de ordin sanitar trimite numai binecuvântarea sa arhierască.

Fie ca astfel de prăznuire să ridice tot mai mult dorul de muncă al viitorilor propovăduitori ai satelor românești, iar ca o dorință îndreptățită fac apel către societățile coordonate ale elevilor siminariali, să aducă în ședințele lor proxime un concluz, prin care se hotărăște, că pe viitor ziua marelui Andrei o sărbează la o altă zi venite să le împartă frățește. Căci prăznuirea numelui marelui păstor Șaguna este unul din cele mai momentuoase prilejuri, prin care cele două societăți argumentează frățește și mână în mână mândria, cu care ambele societăți îi poartă numele proslăvit. Gherasim.

Răsboiul.

La frontul răsăritean au fost mici ciocniri de avangarde între armata lui Hindenburg și trupele rusești. O mică patulă germană a ajuns prin surprindere în captivitate la Ruși și acest neînsemnat incident va fi fost, probabil, telegrafat în Rusia întregă ca o mare învingere asupra Nemților. Armata principelui Leopold de Bavaria a respins mai multe atacuri dușmane. Pe celelalte locuri nu s'a întâmplat nimica mai de însemnată la acest front. Neschimbată e situația și la frontul dela apus.

La frontul italian e foc de artilerie pe linia întregă. Într'un loc infanteria dușmană a ajuns cu ceva mai aproape de pozițiile întărite ale trupelor noastre. Atacurile ei au fost respinse. Ziare elvețiene constată, că atacurile italiene sunt date acum cu trupe de mână a doua și a treia, pentru că cele de clasa primă au sângerat. Ceeace înseamnă, că atacurile italiene vor fi acum cu mai mare ușurință respinse de trupele noastre, cari sunt și acum la frontul italian tot trupe de clasa primă.

În Muntenegru a fost continuată urmărirea dușmanului din partea armatei lui Kóvess, care a făcut earăși câteva mii de prizonieri, iar la Ipeca pus mâna de nou pe 12 tunuri, pe cari Sârbii le-au fost îngropat în pământ. Trupele bulgare, comandate de generalul Todorov, au ajuns la Doiran și Gewgheli. În Macedonia nu se mai află nici un soldat francez ori englez, pentru-că trupele engleze și franceze au fost luate la goană de Bulgari, suferind mari pierderi. Două diviziuni engleze au fost aproape de tot nimicite.

Turcii încă au avut câteva succese la Dardanele, unde sunt acum tunuri grele germane, muniție destulă și echipamentele necesare pentru rezervele turcești. Peste câteva zile Turcia are o armată nouă bine echipată, bine înarmată și bine instruită, de două milioane, care poate fi trimisă acolo, unde va fi trebuința mai mare. Și totuși mai visează cei din antantă, că în cele din urmă învingerea a lor are se fie?...

Cronică muzicală.

Sala «Unicum»: I-a audițiune a «Quartetului sibian» cu concursul d-șoarei A. Voileanu.

Prestațiile de Vineri seara, ale celui dintâiu «quartet sibian» pe care l-a văzut estrada din sala festivă dela «Unicum», într'o atmosferă de liniște, siguranță, și elan juvenil, ne dau cele mai luminoase nădejdi pentru viitor.

Cu d-ra Voileanu la pian, d-ra H. Schuster, d-nii Biemel și cehul Vana au interpretat deliciosul Quartet, în sol minor de Mozart, apoi un Trio în la minor, op 17, de Paul Juon și Quartetul în la major op. 26 de Johannes Brahms.

Trebuie să mărturisim dela început, că ne-a surprins în special plăcut, punctul al doilea din programa foarte selectă. Simpaticii noștri muziciani, au dovedit cu mult spirit că în preocupările lor muzicale adeseori unilaterale au găsit momente, când au avut energia și fericita inspirație, de-a se eleva de sub cerul de fier al clasicismului, pentru ca să atace pagini de impresionism modern. Paul Juon, ia un loc de cinstă lângă soții lui de arme bizare: Hugo Kaun și Richard Stöhr, compozitori ce balansează nehotărâți, între formele și felul de-a crede al clasicilor, al romanticilor și al neoromanticilor, între Berlioz, Wagner, Liszt și Richard Strauss. E interesant a ști, că aproape fiecare își începe cariera scriind poeme simfonice ca muzică programatică, continuă apoi cu fugi duble, trec după aceea în imperiul impresionismului, și făcând în fine un «salto mortale» revine din nou la formele vechi clasice, ale vremurilor bune dedemult. Ca și în celelalte compoziții ale sale, Paul Juon, fost profesor la academia din Berlin, își profesază și de astădată cu fidelitate, crezul său artistic-muzical. O niziunță continuă după efecte căutate îl silește să umple pagini capricioase cu game cromatice sau întregi armonizate, cu succesiuni de quinte și quarte nerezolvite, cu vribătoare acorde minor-majore, cu ritmuri neregulate și de-o mobilitate exotică. Deși stăpân desăvârșit pe toate mijloacele de formă și tehnică, totuși efortul său de-a se menține la un nivel egal de altitudine, se pierde uneori în inscenări de amănunte, cari, ce-i drept, sunt în stare a împrumuta stil și culoare simțimentelor, dar nu pot developa ideii mari și senzații viguroase...

În quartetul lui Johannes Brahms, — acest muzician al vieții interne, — atât de personal ca factură, cu viziuni nocturne tumultuoase, și de-o inspirație atât de bogată; cu un ansamblu bine cumpănit, cu o fuziune absolută a timbrelor, fără acele abuzuri nesuferite de rubato, d-ra A. Voileanu, care a binevoit să participe la această ședință de muzică pură, a ținut partea pianului cu autoritate, vervă, mecanism și

ritm, și îndeosebi voiu spune: ritm, chiar cu rizicul de-a fi fost nevoită să-i atragă primei violoniste din timp în timp luarea-aminte, că ritmul și virtutea păstrării tactului, constituie în muzică întocmai ca și banul în viață, acel renumit, nervus rerum gerendarum. D-ra Voileanu. nu ocolește aproape nici o dificultate, atunci când e vorba de-a împrumuta unei fraze caracterul ei propriu. Cu toate că distinsele d-sale calități de pianistă, nu s'au putut impune și de astădată în aceeași vigoare ca și la alte prilejuri, totuși am admirat discrețiunea cu care și-a știut jertfi uneori personalitatea d-sale justă, de dragul ensemblului, cu un adevărat altruism eroic.

Examinând pe ceialalți trei quartetiști, trebuie să spunem că d-ra Hedwig Schuster, a dat bine, aproape totdeauna, replica la frazele pianului, reliefaându-se mai cu seamă în finalul din «Scherzo», cu forma lui viguroasă de canon, deși diletantismul d-sale nu i-a permis destul de liber să se ridice peste o anumită îngustime de interpretare și sollicitudine. D-l Biemel e un bun altist, cu o frumoasă calitate de ton, de care nu abuzează niciodată: timbrul instrumentului său nu-l afirmă nici o clipă peste sau sub celelalte. Că d-l Vana, violoncelistul, e impasibil, corect și discret, o poate afirma fieștecare, fără de nici o rezervă.

Asocierea acestor patru tovarăși, se poate numi cu adevărat fericită, prin coeziunea și disciplina riguroasă, de care e stăpânită. Rareori la noi s'a putut afirma cu o astfel de unanimitate, un succes, care nu datorește nimic reclamei de vorbe...

Cronica.

Din România.

Proiectul de răspuns al senatului.

Comisiunea încredințată din partea senatului român cu compunerea răspunsului la mesajul de tron a prezentat marelui corp legiuitor român următorul proiect de răspuns:

Sire! Cuvintele de înalt patriotism, prin cari Maiestatea Voastră, deschizând această sesiune a corpurilor legiuitoare, îndeamnă pe aleșii țării să se ridice cu inima și cu gândul mai presus de orice alte preocupări, unind toate silintele lor pentru apărarea intereselor vitale ale României, au avut un adănc răsunet în sufletele noastre. Cuprinși de o îngjorare tot mai mare față cu durată și estinderea războiului mondial ne dăm seama, că numai printr'o unanimă încordare a tuturor voințelor și puterilor de muncă, strâns unite în jurul tronului de un ideal comun, vom isbuti să ocrotim existența și viitorul patriei, în aceste vremuri de grea cumpănă.

Sire! Politica prevăzătoare și chibzuirea de până acum a guvernului Maiestății Voastre îndreptățește încrederea și scrijini pe care senatul este hotărât a i le da și de aici înainte.

Vom cerceta și vom încuviința toate proiectele de legi, pe cari guvernul le va crede trebuincioase pentru a face față împrejurărilor.

Sire! Armata noastră, pe care o înconjoară dragostea tuturor inimilor românești, va primi din partea senatului îndestularea tuturor nevoilor ei. Pătrunși de simțimentele țării întregi, suntem deplin încredințați, că armata, scutul puternic al statului român, va fi o temelie sigură și traică pentru desvoltarea situației la care România este în drept să aspire.

FOIȘOARA.

O pagină din luptele Săliștenilor pentru credință.

Cu stăruințe lacome — după multe frământări, târgueli și promisiuni amăgitoare cu căpeteniile bisericii ortodoxe române, biserica romano-catolică își întinde ocărmașia nesațioasă și asupra relig'unii gr.-orientale din această țară. Iezuiții, călugării catolici, țin decretul dela Alba-Iulia, dela anul 1700, obligator pentru toți românii din patrie. Spre a-i câștiga pentru unire, aceștia nu pregetă a alerga din sat în sat, și nu se sfîșe a întrebuița ca arme de cucerire tot felul de mijloace, jertate și neiertate. Pe cei-ce îndrăzneau a se opune, îi băteau și aruncau în temniță.

C'o astfel de pierdere în primăvara anului 1744 ajung și în Mărginime. Propaganda învătăturilor catolice în aceste părți e însă anevoioasă. Se lovesc de-o puternică rezistență. Lupta devine tot mai îndârjită. Glasul călugărului Visarion, care de-așemenea alergă din sat în sat, ca prin cuvinte de întărire și îmbărbătare să susțină fără de nici o schimbare vechea credință, în mărginime e în deplină viață și ascultare.

Centri de luptă și de apărare e scaputul Săliște. De-acî se presupunea toată

impotrivirea. Aci se făceau cele mai mari încercări de cucerire sufletescă, — aci se petreceau fel de fel de mișcări aprinse, de scene turbulente. Preoți rățâciți, cu puținii aderenti, pun la cale câte și mai câte pămîncinoase, cărora, din partea forurilor judecătorești, urmau cercetări peste cercetări, pedepse peste pedepse. Cu toate asupririle și investigațiunile, Săliștenii rămân neladupleți a trece la noua credință. Istoricii spun, că revenind chiar episcopul Ioan Inocențiu Clain la Săliște, oamenii nici cu sila n'au putut fi duși în biserică, să asculte s'ujba, ei au strigat, că ce caută teologul papistaș în biserică lor? S'au găsit preoți și fruntași între ei, cari au prefe-it chinuri și moarte, decât să-și părăsească legea. Astfel la anul 1749, au prins pe popa Oprea și cu doi fideiari ai lui, unul fiind preot și unul diacon, și i-au legat unul de altul ca pe dobitoace ducându-i la prinoare. Și au bătut pe diacon până la moarte, de au zăcut trei ani în pat și nu va fi sănătos până va avea zile, pentru-că n'a primit unăție. Și au ținut pe popa în temniță 11 luni și o săptămână, pentru-că nu s'a plecat unății.

Dar nu numai prin propria lor conștiință, ci și prin căi legale, prin deputațiuni trimise la curtea împărătească, prin câte și mai câte rugări către Mitropolia sârbească, se năzuiau să ferească de atacuri și să apere vechea credință creștinească. Oprea Miclăuș

din Săliște și Ioan Oancea din Făgăraș în lipsă de mijloace b'nesti, fiind călătoria scumpă, merg pe jos la Viena, la împărăteasa Maria Terezia spre a spune suferințele lor și a cere dreptate...

Nu are însă pretențiunea această pagină de-a desvâli în fel mai larg și mai amănunțit întreaga luptă. S'a mărginit mai mult la o spicuire introductivă, pentru o mai bună înțelegere a „protocolului de investigațiune” de mai jos, luat la 14 Maiu anul 1744, în comuna Săliște. Și care mi-a ajuns în stăpânire în urma interesului depus pentru a strânge materialul trebuincios „Monografiea Săliște”. Originalul se păstrează în arh. gov. ard. sub. E. F. L. XXV a. nr. 75. Cunoscând mulți cetitori ai acestui ziar limba statului, eflu de potrivit a-l eda în toamnă.

Extras dintr'un protocol de cercetare în Săliște în cauza tu'burărilor religioase, fiind ascultați mai mulți preoți din Săliște și satele învecinate asupra următoarelor puncte:

1-mo. Tudgya é az Tanu lá'ta é vagy halotta é, hogy Ms Fejé Vá megyében Szoben város ához tartozó Szalistsye székben, nevezetesen Szelistya, Kákova, Tibka, Gális, Szibiel, Válya nevé Falukban, m kor é k k invál'ták az o'áh Templomokat és ki engedéltréből vőték el az Templom költsait, az Unitus eddigh fungalt Graeci ritus Papoktól!

2-do. Tudgya é az Tanu k k voltan k nevezetesen azok az k k az kik Lyturgához

va'ó apparátust vagy ö'tözetet és Isten szolgálatyára rendeltetett könyveket elveték potentia mediante az Templomokból az unitus Papok kezekből!

3-tio. Tudgya é az Tanu hogy az Templomokban tartani szokott communiot és szentelt olejat kik vőték kezekhez és hoztak ki az Templomokból!

4-to. Tudgya é az Tanu, hallotta-é hogy az fann recensék Falukban levő nem Unitus Papok, mtsoda káromlásokkal illeték az Romano-Catholica Religiot és annak minden szentségit és sacramentum't.

5-to Felséges Asszonyunk Kirá'y. Méltó aga és szentéges személye ellen kik szollettok mind az Papok, mind az Laikosok közzül, és k mondatka azt, hogy az Templomokban felséges kirá'y és t imádkozó Papokat nem tartanak, nem is szenvedk hogy az ö Templomokban a Felséges Kirá'y é-jét imádkozzának vagy memento legyen.

6-to. Há' ezt hallotta é az Tanu, hogy az Unitus Papokat hallál'al, veréssel, házok porig ron'tásával vagy elége'ésével fenyegették volna és k k?

7-mo. Az Templomokat, mint ferteztetett helyeket k k ártak k és új földel töt'tették meg? Egyebet is a mit tud a val ó mondgya meg, mind az Schismaticus Papok mind az kő'ég ellen. Cum omnibus Circumstantiis.

Sequentur Testes eorumque Fessiones!

(Va urma).

Sire! Rugăm cerul să încununeze cu izbândă credința ce Majestatea Voastră exprimă în viitorul scumpei noastre patrii și să dăruiască Majestății Voastre lungi zile de spornică și glorioasă domnie.

Să trăiți Sire!

Să trăiască grațioasa noastră Regină!
Să trăiască Ațeța Sa Regală Principele Moștenitor.

Să trăiască întreaga Familie Regală!

Raportor:

Constantin Alessiu.

NOUTĂȚI.

Parastas. Luni în 30 Nov. a. c. ziua sf. apostol Andrei s'a oficiat în biserică gr. or. din Sibiu suburbial Iosfia prin dl. paroh Ioan B. Pop parastas întru vecinicia odihnei a marelei arhiepiscop și mitropolit Andrei baron de Șaguna. La acest act de pietate a asistat public numeros și elevii școlii centrale sub conducerea învățătorilor, cari au cântat frumosul imn „Românie mult cercată”.

Anii de răboiu și pensiunile. În Monitorul oficial a apărut un ordin preînalt, prin care la stabilirea pensiunii au să se socotescă anii de răboiu pentru fiecare individ al materii armatei. Anii răboiului se numără din 25 Iunie 1914.

Dieta Croșiei. Monitorul oficial din Z. grab publică autograful regel, prin care se convoacă dieta croată pentru ziua de 20 Decembrie a. c.

Mackensen în Viena. Generalul Mackensen a fost în Viena, să mulțumească Monarhului nostru pentru conferirea briliantelor la crucea de merite militare clasa I. În onoarea celui distins s'a dat o masă în castelul dela Schönbrunn, la care afară de Majestatea Sa și de generalul Mackensen au luat parte ministrul de răboiu Krobotin, șefii de secție ai acestui minister și alte persoane fruntase.

Decorat. Domnul *Anastasiu Boiu*, dirigintul filialei „Albina” din Medias și locotenent în regimentul de infanterie nr. 24, care a luat parte în două rânduri la campania de răboiu, a fost decorat de Majestatea Sa Monarhul nostru cu „Signum laudis”.

Nou domiciliu. Pe seama orfanilor arhiducelui Francisc Ferdinand s'a cumpărat în cercul Landstrasse al Venei un palat. Adaptările trebuincioase sânt gata, și copiii arhiducelui pot să-și iee reședința în noul palat.

O declarație. Dl. *Alexandru Marghiloman* a declarat amicilor săi politici, că în timp de șase săptămâni cabinetul Brătianu va fi înlocuit prin un cabinet Carp—Măiorescu—Marghiloman.

Premiul păcii. Stortingul norvegian, în comitetul său național, a hotărât, ca premiul Nobel al păcii pentru anul 1915 să nu se acorde nimănui. El va dobândi cel ce va câștiga premiul păcii pentru anul ce vine.

Armele nu se depun. După o știre oficială din Sofia, armata bulgară n'are să depună armele, decât numai după încheierea păcii generale.

Se deschid granițele. Cetim într-o foaie străină, că s'a legat învoială între Germania și România de a se trimite Germaniei cincizeci de mii de vagoane de cereale românești, al căror preț nu mai trebuie plătit în aur, ci în bani de hârtie, socotite fiind 100 mărci germane în 120 lei românești. Mai departe s'a permis exportarea din România, cu destinație pentru Ardeal, a osuță mii metriche de pește sărat.

Otrăvirile din Maramureș. La casa unui țeran român din Tiszabogdan, în Maramureș, s'a făcut pe la sfârșitul lui Noembrie o nuntă, de la care n'a lipsit — se înțelege — rachiu. Au participat la veselie peste 100 de oameni din sat și din vecinătate. Toți au băut, unii mai puțin, alții mai zdravăr. În zilele următoare oamenii nuntași au început să se bolnăvescă rău, se vătău de sgârșiri de stomac, dureri cumplite de cap și amețeli. Au murit până acum 18 de persoane și vre-o zece se află grav bolnave. Cercetarea medicală a constatat, că otrăvirile s'au produs în urma alcoolului metilic (spirit din lemn) aflat în rachiu consumat. Între morți se găsește și câteva femei, un răbun, un cărciumar ș. a. Parchetul anchetează cazul, care produce multă agitație în comitat.

Coroana sârbească. După o telegramă publicată în ziarul „Pester Lloyd” coroana regală sârbească, împreună cu alte lucruri de mare valoare, și apoi și arhivele secrete sârbești, ar fi ajuns în posesiunea Bulgarilor. În mod oficial știrea încă nu e confirmată, dar ea poate să fie adevărată, dată fiind graba cea mare cu care Sărbii marei au trebuit să se retragă dinaintea celor ce i urmăreau fără cruțare.

Aviz. Rugăm membrele de încredere ale Reuniunii femeilor române din comitatul Hunedoarei, cari au primit liste de colectare pentru răniții noștri, să ne trimită listele cu rezultatul obținut până în 25 Dec. st. n. Totodată rugăm toate inimile caritative, precum și buncile noastre, să se slăture la această operă caritativă, menită să aducă un moment de seninătate în sfârșitul seară de Crăciun o țasilor noștri răniți din spitalele de aici din Deva și eventual și din alte părți. Deva, la 12 Decembrie 1915 st. n. *Elena Pop Hosszu Longin*, prez. dentă. *Dionisiu Ardelean*, secretar.

Anunț. Magistratul orașului Sibiu înștiințează următoarele: Conform comunicatului d. t. de regimentul de infanterie honvezec nr. 23, au căzut în captivitate rusească următorii honvezi, afirmative sibieni: Vasile Sandese (?) de 37 ani, George Kovács de 36 ani, Ene Nemesche (Nemescu) 26 ani, Ene Murare de 37 „, Ene Bogdan de 40 „, Iene Muntean de 43 „, Toma Barb de 27 „, Carl Schuster de 30 „, Martin Adam de 22 „, Aron Turoma de 24 „, Ene Delovar de 31 ani, Iacob Pinér de 21 „, George Coman de 27 „, și Eugen Chertes de 27 ani. — Pe temeiul acestor date și în considerare, că numele sânt greșit scrise, nu se poate constata identitatea persoanelor; de aceea se publică lista de mai sus cu observarea, că eventual la lamuriri să se adreseze către secția militară dela magistratul sibian.

Numai piele și oase. O ceață de refugiați sârbi, pe jumătate morți de oboseală și foame, parcă au scăpat dintr'un naufragiu, au sosit la Salonic. Este îngrozitoare povestirea acestor oameni cu înfașurare de schelete. Corbi, vulturii și lupii se ospetează d'alungul drumurilor sămăneste cu cadavre de oameni, cai, boi și cătari. Trei soții de miniștri sârbi au trebuit să vină pe jos aproape toată calea dela Liuma până la D. bra.

Rămășițele armatei sârbești. Ziarul *Secolo* scrie, că două diviziuni sârbești, împreună cu statul major, au sosit la Scutari. Se crede, că trupele acestea vor rămănea în taberă pe locul dintre Durazzo și Scutari, dacă Italia va purta sarcina aprovizionării lor.

Telefonul fără fir și trenurile. Direcția căilor ferate suedeze, după experimente de doi ani, a aflat calea prin care să lege telefonul cu un tren sfător în mers. Încercările s'au făcut pe temeiul telegrafiei fără fir. Călătorii din trenurile liniei Stockholm și Lulea pot vorbi ori și când cu abonații rețelei telefonice sau cu persoanele dela stațiile dintre aceste două orașe. Vocea se aude cu mult mai clar, decât la telefonul obișnuit. Invenția are importanță extraordinară. Ea va reduce mult numărul accidentelor de tren. Aparatul se poate instala și la automobile. Baloanele avemenea pot comunica prin mijlocul lui.

Expoziția de pictură modernă a artistului bulgar dl. Dumitru Nicolai Cabadaieff s'a desb. Dumne-lă la 12 l. c. în sala Casinei militare din or. Dl. Cabadaieff pictor academic, cunoscut publicului nostru românesc prin mai multe picturi bisericesti, ce le-a executat admirabil pe seama bisericilor noastre din Ardeal, este un excelent peisagist de înaltă concepție a frumșetii naturii, pe care o redă în tablourile dsale cu o nelotrecută artă impresionistă într'un „plein-air” vivifiant extraordinar. Piesistica este forța acestui artist original, care deasceum și în portretism ne arată câteva probe ale talentului său evident și remarcabil. Dl. Cabadaieff trăind mult timp în nemijlocita noastră apropiere (căsătorit cu o Româncă din o familie fruntașă din Sălaj) și-a ales subiectele predilecte din mediul pitorescilor noastre părți ale Mărginime, reușind să le dea coloritul veritabil așa cum l-a înțeles sufletul lui de artist. Aceste creațiuni nu pot fi explicate în scris, decât ele nu s'au văzut aievea. De aceea recomandăm cu insistență publicului nostru vizitarea galeriei de tablouri a dlui Cabadaieff care este expusă în faorul și sub protectoratul Societății pentru „Crucea Rogie”, pentru care pictorul exponent distribuie jumătate din pe-tul de trărare, cât și din cel de vânzare al tablourilor, scopului de ajutorare al familiilor orfane de pe urma căzuților în răboiu a ostașilor din întreg comitatul Sibiului. Expoziția va ținea două-trei săptămâni. Prețul de intrare este 60 fileri. E. B.

Candidat de prezident al Statelor unite. Comitetul național democrat american a decis, să țină un convent la St. Louis în 14 Iunie 1916. în scop de a face candidarea la scaunul de prezident al republicii Statelor unite. Comitetul va candida earăș pe dl. *Wilson*.

Târg mare în Abrud. Târgul de vite se ține în 19 Decembrie n.; târgul de mărfuri în 19 și 20 Decembrie, Duminecă și Luni.

Efectul discursurilor. Ziarul italian *Avanti* spune, că discursul mai nou al prim-ministrului Salandra, rostit în cameră, nu conține alt ceva decât vorbe seci și nenorocite. În zădar s'a trudit oratorul, serie ziarul, să tunc și să fulgere în parlament și astfel să obțină un rezultat; nu numai că n'a fost aplaudat, ci în multe bănci deputații murmurau sau conversau în mod demonstrativ. Când deputatul Maraggoni a vestejt purtarea scriitorului D'Annunzio, camera întreagă a răspuns cu vifor de aprobări, care au sunat ca un fel de execuție morală la adresa poetului cheltuit de vorbe mari și parole multe pentru lucruri prea lumesti. „Patriotismul” desinteresatului autor de ode s'a dat de gol prin înșși compatrioții săi.

Bioscopul Apollo. Mercuri și Joi în 15 și 16 Decembrie n. 1915 se va reprezenta următorul program: Sport de iarnă, după natură. Carierul de răboiu. Artistă cârpi-toare, comedie. Mine sparte, poveste actuală în 4 acte, care ne oferă o privire în întreprinderile de moarte ale spionilor.

Teatru.

Miercuri, în 15 Decembrie: *Cele două Lăcove*, comedie în 4 acte de Paul Lindau.

Joi, în 16 Decembrie: *Liliacul*, operetă în 3 acte de I. Strauss.

Note și impresii.

Cu ochiuri. Un voluntar întors dela front, în concediu, invită pe un sergent din regimentul său la un pșhar de șampanie. Sergentul primește cinstea și, firește, înghite lacom din băutura nu de toate zilele. Voluntarul desface eticheta de pe sticla de șampanie, o iscălește împreună cu tovarășul său și o trimite ca ilustrată unui prieten. Sergentul zice:

— Oare n'ar fi bine să mai trimitem cuiva o a doua ilustrată la fel?

Apel

Pentru rescumpărarea felicitărilor de anul nou în faorul so'đaților români răniți din Turda și jur.

Răboiul mondial a făcut, ca iubiiții noștri soldați să petreacă acum a doua oară sfintele sărbători de Crăciun, anul nou și de Bobotează departe de căminul cald al familiilor lor.

Unii sânt pe câmpul de luptă, respirați prin diferite țări, în tranșee friguroase, goli și flămânzi, fălăind victorios steagul de biruință pentru tron și patrie. În loc de invi-orătoarele colinzi și cântări de stea ale copiilor nevinovați, ei ascultă acordul lugubru al tunurilor și zăngănitul armelor ucigătoare.

Iar alții, cu răni grele se află suferinzi în diferite spitale: „cătră oameni tin-zându-și mâinile și n'are cine să le ajute” în derjuns.

Cât de nemângăiați ar fi ei, dacă inimile generoase ale celor rămași acasă nu le-ar întinde mână de ajutor.

În cele 4 spitale de aici, Turda, se află și acum 300 — 400 soldați români, cari ca și în anul trecut, așteaptă mângă-erere și slinarea suferințelor lor, de sfintele sărbători ale Crăciunului nostru.

În vederea acestora, Reuniunea noastră care și în trecut s'a năzuit a-și implini datorințele sale, a decis a se adresa cătră toate soriorele și intelectuali din comitatul Turda — Arieș și din alte părți, ca să binevoască a-și rescumpăra felicitările de anul nou, donându-le în faurul răniților din Turda și jur.

În deosebi apelăm la simțul de jertifă și marinositatea probată a stimatelor doamne din Campeni, Ofenbaia, Lupșe, Sălciva, Iara inferioară, Luna, Agărbiciu. Hărăstăș, Banabic etc. și la a tuturor stimatelor doamne preotese și învățătoare din re-ionul reuniunii, ca cât se poate mai urgent să întreprindă colecte de bani în cercul cunoscuților și să le trimită la adresa casierei Olimpia Dr. Moldvan, cel mult până la 30 Decembrie 1915 st. n. ca să se poată publică rescumpărările de anul nou.

Numele donatorilor și ale colectante-lor se vor face cunoscute prin ziare pe lângă mulțămita.

Deși suntem conștii de greutățile potențate față de anul trecut, — totuși nădăj-duim, că inima femeii române se va manifesta și de astădată în măsura și cu generositatea ce o caracterizează.

În numele reuniunii femeilor române din Turda:

Turda, 5 Decembrie 1915.

Lucreția Murășianu Eugenia Dr. Rațiu
presidentă. secretară.

Înștiințarea proviziilor de porumb (cucuruz).

Prin circularul său din 9 Dec. n. c. Nr. 89.900 Prez., în. minister r. u. de agricultură, întemeiat pe dispozițiunile §-ului 3 ale ordinului guvernial Nr. 3511/1915 M. E., referitor la rechiziționarea produselor de porumb (cucuruz), orănduiește următoarele:

§. 1. Fiecare individ este îndatorat a înștiința până în 26 Decembrie n. c. întreagă provizia (depozitul) sa de porumb, sau pe care o are în îngrijire în ziua din 20 Decembrie n. c. acelei primării comunale (căpitanatului polițienesc, funcționarului încrezut de magistrat), pe teritoriul căreia se găsește depozitul și fără privire la împrejurarea dacă porumbul e produsul său sau nu și fără privire la faptul dacă porumbul a fost rechiziționat și luat în socotintă pentru scopuri de interes general sau nu.

Înștiințarea aceasta este obligatoare nu numai pentru particularii („inguratic”), ci și pentru corporațiunile morale, pentru întreprinderile industriale și comerciale, pentru corporațiunile publice cum și pentru autorități, institute etc. Depozitele ce se găseesc în proprietatea direcțiunii armatei și în a „Societății pe acții pentru produse de răboiu”, nu cade sub acest obligament, abateră însă nu privește și pe comisionarii societății acum amintite.

§. 2. Depozitele de porumb, cari în ziua de 20 Decembrie a. c. se transportează cu carăie, cu automobile, cu trenul sau cu vapoare, trebuie și ele înștiințate prin adresat îndată după sosirea lor la locul de destinație.

§. 3. Despre depozitele de porumb înștiințate se poartă consemnări separate și speciale după comune cu rubrică: 1. Numele înștiințatorului și locuința, 2. Numele casei, măieristei, în care se găsește depozitul, 3. Cantitatea totală a porumbului în mii metriche, compute după porumbul sfărșit, 4. din acesta, cantitatea ce a fost luată în socotintă (rechiziționată) de autorități, în mm. computată în porumb sfărșit, 5. Observare. În aceasta se însămnează dacă o parte a porumbului n'ar fi de tot copt sau dacă e defectuos (stricat).

Încât depozitul întreg sau o parte a acestuia nu ar fi proprietatea înștiințatorului, este a se introduce în rubrica coresponsuzătoare numele proprietarului și locuința lui.

Conserierile, cu rubricile descrise, se compun prin primăriile comunale în câte 2 exemplare din cari, după încheiere, un exemplar se transpune până la 31 Decembrie n. c. „Societății pe acții pentru produse de răboiu” (Budapesta V. Nádor u. 9), ear celalalt exemplar se păstrează.

§. 4. Dacă depozitul a fost rechiziționat mai înainte de autorități, proprietarul nu mai dispune de el, ci este îndatorat a îngrijii, ca cantitatea rechiziționată să nu se strice și să se păstreze de așa, ca să fie potrivită pentru alimentație (nutritiv) omenească. Dacă depozitul până acuma n'a fost rechiziționat de autorități și dacă în starea lui s'ar face, din orice cauze, oare cari schimbări, proprietarul este îndatorat a aduce schimbări, cu sfârșitul fiecărei luni, la cunoștința primăriei comunale (căpitanului polițienesc, funcționarului încrezut de magistrat), care e îndatorat, la rândul lui, a face corecturile de lipsă.

§. 5. În scopul stabilirii exactității datelor înștiințate, autoritățile administrative, în înțelesul §-lui 2 din art. de lege L. din 1914, sânt îndreptățiți a examina depozitele și magazenele celor obligați la înștiințare. De alfel controarea depozitelor se va face și prin finanți.

§. 6. Celce nu înștiințează depozitul de porumb până la termenul stabilit, cel ce îl ascunde sau zădărnicește controlarea, comite transgresiune și se pedepsește, în înțelesul art. de lege L. din 1914, cu închisoare până la 2 luni și cu amendă până la 600 cor. Depozitul, față cu care s'a făcut transgresiunea, în cursul procedurii polițienesti, se poate confiscă.

Panem la inima celor în drept aceste orăndueli.

Sibiu, 13 Decembrie 1915.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Pant. Lucașu *Victor Tordășianu*
president. secretar.

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător la școala din comuna **Presaca**, tractul protopresbiterial al Abrudului, se publică concurs cu termen de **30 zile**, dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Salarul este anual 1200 coroane, și adică: 600 coroane dela comuna bisericească din repartitie și 600 coroane din ajutorul de stat acordat deja și de care a beneficiat și învățătorul dimisionat.

Concurenții să-și înainteze cererile instruite conform normelor din vigoare subsemnatului oficiu în termenul arătat și să se prezenteze la biserică pentru a face cunoștință cu poporul.

Abrud, 19 Noembrie 1915.

Oficiul protopresbiterial gr.-or român al Abrudului în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popovici
protopresbiter.

Publicațiune.

Duminecă în 27 Decembrie a. c. vechiu (a treia zi de Crăciun, 9 Ianuarie 1916 stil nou) după amiază la 1 oară se dă în așandă moșia bisericești noastre din Biertan-Berethalom în comitatul Târnava mare în estindere de 60 jugăre cat. foarte potrivită pentru pășunatul oilor.

Licitatiunea publică se va ține în școala noastră greco-orientală din loc.

Condițiunile se pot vedea mai de aproape la oficiul parohial greco-oriental de aici.

Biertan, la 22 Noembrie 1915.

Nicolau Gheaja
paroh.

(215) 3-3

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană în Sibiu:**

Frumoasa din Nor
și alte povești

de **E. Hodoș.**

Prețul 2.50 cor. + porto 20 bani.

A apărut

în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Acaftistul

Preșintei Născătoare de Dumnezeu și alte rugăciuni, cu binecuvântarea Inalt Preasfințitului Domn **Ioan Mețianu**, arhiepiscop-mitropolit al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Ungaria etc.

În aceasta ediție augmentată, (471 pagini) se cuprind:

Rugăciunile dimineții, de seara și pentru fiecare zi din săptămână. Canonul de rugăciune de toate zilele. Rugăciunile dumnezeieștii Liturgii. Canon de pocăință către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune mai nainte de Ispovedanie. Invățătură pentru Ispovedanie. Rugăciunile sfintei cuminecturi. Rugăciunile după sfânta cuminectură. Rugăciune către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune din toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu. Acaftistul Domnului nostru Iisus Christos. Canon de umilință către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciunea de umilință către Domnul nostru Iisus Christos. Acaftistul preasintei de Dumnezeu Născătoare. Canon de mulțumită către preasfânta Născătoare de Dumnezeu. Canonul sfântului Nicolae. Cinstitul Paraclis al preasintei Născătoare de Dumnezeu. Canon de rugăciune către Ingerul păzitorul vieții omului. Canonul de rugăciune ce se cântă către toate puterile cerești și către toți sfinții. Rugăciunile mesei. Rugăciune la deosebite ocaziuni. Culegere de rugăciuni la feburite întâmplări. Sinaxariu pentru tot anul. Păscălia până la anul 1960 cu esplicare.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legat solid și cu gust, în culoare roșie, cu **1 cor. 60 fil.** Revanzătorilor li se dă **25%** rabat.

Tipărit pe hârtie fină, se vinde cu prețul de **1 cor. 80 fil.**

Anunț.

S'a redus prețurile cărților:

1. Arhiepiscopul și metropolitul Andreiu baron de Șaguna, de N. Popea, arhim. și vicar arhiepiscopesc, dela 5 cor. la **2 cor.**

2. Memoria'lul arhiepiscopului și metropolitului Andreiu baron de Șaguna, sau lupetele naționale politice ale românilor 1846-1873, de N. Popea, arhim., vic. arhiep. Tomul I, dela 2 cor. 60 fil. la **2 cor.**

3. Însemnările unui trecător. Crâmpeie din sbuciumările dela noi, de O. Goga, dela 3 cor. la **1 cor. 50 fil.**

4. Desvoltarea primatului papal și influința lui asupra creștinătății. Cercetări istorice, de S. Popescu, dela 1 cor. 25 fil. la **50 fil.**

Librăria arhidiecezană.

A apărut

în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Rânduiala Liturgiei
și
Carte de rugăciune

pentru tinerimea gr.-or. ort. română

În care se cuprind: Rânduiala liturgiei; rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei Treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; psalmul 50 „Miluește mă Dumnezeule” etc.; Simvolul credinței; tropare de cerere; rugăciunea sfântului Efrem; rugăciunile mesei; rugăciune de toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu; rugăciune către sfântul Nicolae; rugăciune înainte de mărturisire; rugăciunile înainte de împărțirea cu s. cuminectură ale marelui Vasile și Ioan gură de aur; rugăciuni după împărțirea cu s. cuminectură; rugăciunile de seara și rugăciunea cinstitei cruci.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legată frumos, în culoare roșie, cu **40 fileri.**

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Revanzătorilor li se dă rabat **20%**.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană, Sibiu:**

G. S. Petrow:

Calea spre Dumnezeu.

Contemplațiuni asupra Dumnezeirii și asupra adevărului divin.

Traducere

de

Teodor V. Păcățian.

Ediția II.

Prețul 1 cor. + porto 5 fil.

În editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

Mărturisirea ortodoxă

bisericii catolice și apostolice de răsărit

revăzută la însărcinarea comisiunii, după traducerea arhimandritului Filaret Scriban, de **Dr. Pavel Roșca**, prof. sem., cu binecuvântarea Excelenței Sale a Inaltpreasfințitului Domn Arhiepiscop al Transilvaniei și Metropolit al Românilor gr. or. din Ungaria și Transilvania **Ioan Mețianu.**

Revizuirea e făcută pe baza textului cel mai autentic al scrierilor simbolice publicate de prof. dela facultatea teologică din Atena I. E. Mesolara, sub titlul: „Τὰ συμβολικὰ βιβλία”. Atena. 1883.

În aceasta ediție, bine îngrijită și din punct de vedere al limbii, pe lângă „Prefața” revizătorului în care se indică istoricul edării acestei cărți simbolice și isoarele considerate, se publică și o parte din „Precuvântarea” arhimandritului Filaret Scriban, împreună cu biografia metropolitului Petru Movila, precum și aprobările patriarhale referitoare la aceasta carte simbolică.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană** și se vinde broșată, cu prețul de **2 cor. 50 fil.**

Revanzătorilor li se dă rabat **20%**.

ICOANE SFINTE

pictură de mână în oleu, pe pânză, în orice mărime, pe lângă prețurile cele mai moderate ofere:

Librăria Tipografiei arhidiecezane
Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45

I.

- Adormirea Maicei Domnului
- Bunavestire
- Nașterea Domnului Iisus Christos
- Fuga la Egipt
- Iisus în biserică de 12 ani
- La nunta din Cana
- Iisus pe mare
- Învierea lui Lazar
- Schimbarea la față
- Răstignirea lui Iisus Christos
- Punerea în mormânt
- Învierea Domnului
- Înălțarea — Floriile
- Tăierea împrejur
- Nașterea Maicei Domnului
- Pogorârea Duhului sfânt
- Nașterea sfântului Ioan Botezător
- Grigorie, Vasilie și Ioan
- Adormirea sfintei Ane
- Aflarea capului sf. Ioan Botezător

II.

- Iisus pe Cruce
- Înălțarea sfintei cruci
- Ilie prorocul în carul de foc
- Tăierea capului sfântului Ioan
- P. Grigorie teologul
- Sf. Vasilie

III.

- Botezul Domnului
- Constantin și Elena
- Sfântul Dumtru călare
- Sfântul George
- Maica Domnului
- Petru și Pavel
- Arhanghelii Mihail și Gavriil
- P. Ioan Gură de aur
- PP. Ioachim și Ana

IV.

- Arhanghelul Mihail
- „ Gavriil
- Apostol ori-care
- Domnul Christos
- Iisus în muntele Maslinilor
- Sfântul Dumitru
- Sfântul George
- Ilie Prorocul
- Ioan în pustie
- Sfântul Nicolae
- „ Simeon
- „ Andreiu
- Evangelistul Ioan
- „ Luca
- „ Marcu
- „ Mateiu
- Prorocul Zaharia
- Apostolul Iacob
- „ Filip

	Grupa I.					Grupa II.					Grupa III.					și Icoane din Grupa IV.					
	Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					
	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	
foarte fine Cor.	39-20	44-80	58-80	81-20	106-40	35—	40-60	51-80	70—	89-60	30-80	37-80	46-20	61-60	78-40	28—	34-60	42—	56—	70—	cor. foarte fine.
fine . . .	26-60	29-40	46-20	56—	72-50	23-10	27-30	40-60	49—	65-80	20-30	23-80	35—	43-40	60-20	18-20	21—	30-80	39-20	56—	„ fine.
simple . . .	14—	16-10	18-20	26-50	36-40	12-60	14—	16-10	23-80	32-20	11-20	11-90	14—	21-70	29-40	9-80	10-50	11-90	60	26-60	„ simple.

Prețurile indicate în șema de sus sunt a se înțelege numai la icoane pictate pe pânză și fără cadre (rame). La dorință se pictează însă și pe lemn, tinochea și aluminiu.

Deasemenea și cu angajamentul pentru **prapori** din orice fel de materii și de orice culoare pe lângă condițiile cele mai favorabile